

Markalar Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 12.3.1965 - Sayı : 11951)

No.

551

Kabul tarihi

3.3.1965

BİRİNCİ BÖLÜM

Markalar

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

I - Marka

MADDE 1. — Sanayide, küçük sanatlarda, tarımda, imal, ihzar, istihsal olunan veya ticarete satışı çıkarılan her nevi emtiayı başkalarınınkinden ayırdetmek için bu emtia ve ambalâjı üzerine konulan, emtia üzerine konulmadığı takdirde ambalâjlarına konan ve bu maksada elverişli bulunan işaretler marka sayılır.

II - Marka çeşitleri

MADDE 2. — Bu kanunla tescil edilecek markaların çeşitleri şunlardır :

- a) Gerçek veya tüzel kişiler tarafından münferiden ve müstakillen kullanılan markalar «ferdî marka» dır.
- b) Gerçek veya tüzel kişilerin bir tüzel kişilik meydana getirmeden, aralarında akdettikleri sözleşme esasları dâhilinde, aynı veya benzeri emtia için ayrı ayrı kullandıkları aynı markalar «müşterek marka» dır.
- c) 1 nci maddede sayılan işlerle uğraşanların menfaatlerini himaye, onları teşvik maksadı ve aralarında murakabeyi tesis için kurulmuş tüzel kişiliği haiz olup ayrı bir işletmesi olan veya olmayan bir kuruluş tarafından kullanılan markalar «birlik markası» dır.

III - Tescil

A) Genel olarak

MADDE 3. — Bu kanundaki haklardan faydalanabilmek için markanın Sanayi Bakanlığınca tescil edilmiş olması şarttır.

Tescil edilmemiş bulunan markalar ancak genel hükümlere göre himaye görür.

Bakanlar Kurulu, bâzı emtiaya bu kanuna göre tescil edilmiş marka konulmasını mecburi kılabilir.

B) Marka olarak tescil edilemeyecek işaretler

1. Şekil itibariyle

MADDE 4. — Aşağıda yazılı işaretler marka olarak tescil edilemez :

- a) Etiket, kapak, kab, mahfaza, zarf ve alélumum ambalâjlar veya doğrudan doğruya emtia üzerine, basım yahut muhtelif vasıtalarla yapıştırılmak suretiyle veyahut dökme, oyma, dokuma, boyama veya sair suretle konamıyan işaretler,

b) Ticaret unvanları haricolmak üzere, beşten fazla kelime ihtiva eden işaretler,

c) Sırf muayyen bir renkten, münferit bir harften, rakam veya rakamlardan ibaret olan işaretler,

Ancak, özel bir şekil verilen veya her hangi bir remiz, tezyinat, çizgi yahut resimle veya renkle şeklen beraber olan münferit harf ve rakamların ve renklerin marka olarak tescili mümkündür.

2. Muhteva itibariyle

a) Mutlak olarak

MADDE 5. — Aşağıda yazılı hususları ihtiva eden işaretler marka olarak tescil edilemez :

a) Gayesi veya kullanılış tarzı itibariyle kanun ve nizamlara, ahlâk ve âdaba, âmme nizamına aykırı olan, millî duyguları zedeliyecek yahut umurun malı olan güzel sanat eserlerinin veya tarihi anıtların kıymet ve itibarını düşürecek işaretler,

b) Halkı aldatacak mahiyette olan işaretler, ezcümle markanın tescilini isteyen kimseye aid olmıyan tasdikname, diploma, takdirname, madalya gibi hususları ihtiva eden veya yabancı mahsül ve mamulâtın Türkiye için Türk mahsul ve mamulâtının yabancı memleketlerde istihsal veya imal edildiği zannını uyandıracak surette terâbidilen yahut markanın tescilini isteyen kimse- nin ikamet, istihsal, imal veya ticaret mahalli ile ilgisi bulunmıyan menşe işaretlerini havi işaret ve adları,

c) Aynı emtiaya mütâallik olarak Türkiye'de tescil edilmiş veya tescil için müracaat edildiği halde henüz kesin bir karara bağlanmamış markalarla, bunların biçim veya telâffuz yahut mâna itibariyle ilk bakışta tefrik edilemiyen benzerleri.

b) Markanın esas unsuru itibariyle

MADDE 6. — Esas unsur olarak aşağıda yazılı hususları ihtiva eden işaretler marka olarak tescil edilemez :

a) Munhasıran markanın üzerine konacağı esyanın çeşidi, cinsi, vasfı, miktarı, kıymet ve menseini sevk ve tahsis olunduğu yeri veya zamanı gösteren işaret ve kayıtlardan ibaret bulunan markalar;

b) Ticaret âleminde herkes tarafından kullanılan veya muayyen bir meslek, sanat yahut ticaret grubuna mensubolanları ayırtmaya yarıyan işaret ve adlar;

c) Belli bir tip esyayı gösteren veya esya adı haline gelmiş olan işaret ve adlar.

Markanın, benzerlerinden tefrikine yarıyan unsurlar, markanın esas unsurları sayılır.

Yukardaki (a, b, c) bendlerinde işaret ve adlar bir markanın esas unsuruna merbut olup da, onunla münasebet halinde bulunur ve bir arada tescil ettirilmiş olursa bu işaretin tamamlayıcı unsurlarını teşkil eder. Bunların, tescili mütâakıp değiştirilmeleri ve birbirinden ayrılmaları ikinci bir tescil muamelesiyle mümkündür.

c) Tescilde bütünlük esası

MADDE 7. — Her hangi bir işaretin marka olarak tescil edilip edilemeyeceğinin tâyininde münferit unsurlardan ziyade, markanın bir bütün olarak bıraktığı genel intiba nazara alınır.

d) Tescili izne bağlı işaretler

1. Yabancı resmî işaretler

MADDE 8. — Sınai mülkiyetle ilgili :

a) Türkiye'nin dâhil olduğu Milletlerarası Andlaşmalarda üye olan devletlerin,

b) Türkiye'nin ayrı ayrı anlaşma yaptığı devletlerin,

- c) Türkiye'ye mütaka'iliyet esasını tanımış olan devletlerin,
 d) (a) bendinde belirtilen devletlerin üye oldukları Milletlerarası ve Hükümetlerarası teşkilâtın arma, bayrak ve sair işaretleri ile hükümranlılık alâmetleri ve bunlara alâkalı remiz ve adlandırmalar, resmi murakabe, kontrol ve ayar alâmeti olan damga, mühür ve işaretler, hanedan armaları taklitleri bu devlet ve teşkilâtın yazılı izinleri olmadan marka olarak tescil edilemez.

2. Millî işaretler

MADDE 9. — Devlete, maha'lli idareler ve diğer kamu tüzel kişilerine kamu iktisadi teşebbüslerinin ve kamu niteliğindeki meslek ve kuruluşlarına ve kamu tüzel kişilerine ve kamu menfaatlerine yararlı derneklere siyasi partiler ve spor kulüplerine aidolan damga, mühür, alâmet ve işaretler ve bunların ilk hakta kolayca tefrik edilmeyecek derecede benzerleri bu tüzel kişilerin yazılı izni olmadan tescil edilemez.

3. Fikir ve sanat eserlerinden vücuda getirilen işaretler

MADDE 10. — Fikir ve sanat eserlerinin aynen veya işlenmiş şekilde vücuda getirilen işaretler, ilgililerin yazılı izni olmadan marka olarak tescil edilemez.

4. Tanınmış markalar

MADDE 11. — Memleketimizle tescil edilmiş olan dünya veya memleket çapında tanınmış yabancı veya yerli markaların ve benzerlerinin başka emtia için tescili, tanınmış marka sahibinin izni ile mümkündür.

Birinci fıkraya aykırı olarak tescilin yapılmış olması halinde, tanınmış marka sahibi ve bu yüzden zarara uğramış olan her ilgili kişi, tescil tarihinden itibaren beş yıl içinde tescilin terkinini talep ve dâva edebilir.

Markanın tescilinde suiniyet mevcut ise terkin dâvası müddete bağlı değildir.

IV. - Tescil ettirme hakkını haiz olanlar

A) Ferdî markalarda

MADDE 12 — Aşağıda varlı kişiler ferdi marka tescili talebinde bulunabilirler:

a) Türkiye'de sanayi, küçük sanat, tarım veya ticaretle iştigal eden Türk vatandaşları ile Türk kanunlarına göre kurulmuş olan veya yabancı memleket kanunlarına göre kurulmuş olmakla beraber Türkiye'de şubesi bulunan tüzel kişiler,

b) 8 nci maddenin (a), (b) ve (c) bendlerinde yazılı devletlerin vatandaşları ve bu devletlerin kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiler,

c) 8 nci maddenin (a) bendinde yazılı andlaşmalara dâhil devletlerin ülkesinde sanayi, küçük sanat tarım veya ticaret sahasında faaliyette bulunan ve andlaşmalara girmemiş olan devletlerin vatandaşları veya bu devletlerin kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiler.

B) Birlik markalarında

MADDE 13. — Birlik markasının tescilini, 2 nci maddenin (c) bendinde yazılı kuruluşlar taleb eder.

8 nci maddenin (a) bendinde yazılı andlaşmalara dâhil devletlerin kanunlarına göre teşekkül etmiş olan kuruluşlara ait birlik markalarının tescili bu kuruluşlar tarafından talebedilir.

8 nci maddenin (b) ve (c) bendlerinde varlı devletlerin kanunlarına göre teşekkül etmiş kuruluşlara ait birlik markalarının tescili talepleri, anlaşma hükümleri veya mütakabiliyet esasları dâhilinde yürütülür.

C) Müşterek markalarda

MADDE 14. — Müşterek markalar, bu husustaki sözleşmeye dâhil olan müessese ve kişilerden biri veya hepsi tarafından vâkı müracaat üzerine hepsi adına tescil edilir.

Yabancı memleketlerdeki müşterek markalara ait tescil taleplerinde 13 ncü madde hükümleri kıyas yoluyla uygulanır.

V - Tescilin hükümleri

A) Karine

MADDE 15. — Bir markayı ilk defa tescil ettiren kimse o markanın hakiki sahibi sayılır.

Şu kadar ki, başka şahıs, aynı emtia için aynı markayı daha önce fiilen ihdas ve istimal ettiğini ve piyasada mâruf hale getirdiğini tescil edilmiş marka sahibine karşı iddia ve bu iddianın dâva veya karşılık dâva suretiyle ispat etmek hakkını haizdir. Bu hak, markanın tesciline veya kullanıldığına itila tarihinden itibaren 6 ay ve her halde tescilin ilânından itibaren üç yıl geçmekle düşer.

B) Himaye süresi

MADDE 16. — Marka hakkı, tescil tarihinden itibaren 10 yıl süre ile hüküm ifade eder.

C) Hakkın şümülü

MADDE 17. — Markanın tescili yukarıki maddede yazılı himaye süresi içinde, marka sahibine, kanunun birinci maddesinde yazılı maksat ve tarafla kullanmak şartıyla ve sicil'de gösterilen emtiaya mütâallik olmak kaydıyla, markanın'ın fayda'lanma hakkını verir. Özellikle markayı tescilin şümülüne giren emtia ve ambalâjları üzerine koymak, bu emtiayı satmak, dağıtmak veya diğer bir şekilde ticaret sahalarına çıkartmak ve markayı ticari evrakta, gazetelerde veya sair ilân ve reklâmlarda kullanmak, lisans vermek veya devretmek marka sahibinin haiz olduğu haklardandır.

D) Aynen ve aralıksız kullanmak ve değişiklik

MADDE 18. — Markanın tescil edildiği gibi kullanılması şarttır. Ancak, renksiz olarak tescil ettirilen bir markanın sahibi bu markayı her hangi bir renkte kullanabilir.

Marka hakkı sahibi markasında değişiklik yapmak istediği takdirde değişik şekildeki işareti yeniden tescil ettirmeye mecburdur.

Markanın kullanılmasına, haklı bir sebep bulunmaksızın devamlı olarak üç seneden fazla ara verilemez. Bu hüküm, 8 ncü maddenin (a) bendinde yazılı anlaşmalara dâhil devletlerin vatandaşları ve bu devletlerin kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişiler hakkında uygulanmaz. Anlaşma veya müteakıliyet esaslarına dayanılarak Bakanlar Kurulu kararı ile markanın memleket içinde kullanılması mecburiyetinden bazı memleketler istisna edilebilir.

E) İstisna

MADDE 19. — Geçici olarak Türkiye hudutları içine giren kara, deniz ve hava nakil vasıtalarında kullanılan veya satılan, teşhir ve siparişi kabul edilen ve reklâm yapılan emtiaya Türkiye'deki tescilin şümülü yoktur.

VI — Rüçhan hakları

A) *Milletlerarası andlaşmalara dayanan tescil itibariyle*

MADDE 20. — 8 nci maddenin (a) bendinde yazılı andlaşmalara dâhil devletlerden birine mensup veya bu devletlerden birine mensubolmamakla beraber onlardan birinin ülkesinde ikametgâhı veya işler vaziyette bir müessesesi bulunan gerçek ve tüzel kişiler bu devletlerin her hangi birinde bir markanın tescil için yetkili mercilere usulî dairesinde yaptıkları müracaattan itibaren 6 ay müddetle markalarını tescil ettirmek hususunda rüçhan hakkını haizdirler.

Birinci fıkrada yazılı 6 aylık süre içinde kullanılmıyan rüçhan hakları düşer.

Birinci fıkrada yazılı süre içinde, rüçhan hakkına dayanılarak tescil talebinde bulunulduğu takdirde rüçhan hakkına konu teşkil eden marka veya benzeri için rüçhan hakkının doğduğu tarihten itibaren vâkı müracaat ve tesciller hükümsüzdür.

B) *Sergilerde teşhir itibariyle*

MADDE 21. — Türkiye'de Hükümet tarafından veya Hükümet izni ile açılan millî ve milletlerarası sergilerle, 8 nci maddenin (a) bendinde yazılı andlaşmalara dâhil devletlerin ülkelerinde açılan resmî veya resmen tanınmış sergilerde emtiasını markalarıyla birlikte teşhir eden 20 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı gerçek ve tüzel kişiler Türkiye'de aynı markaların tescili için sergideki teşhir tarihinden itibaren altı ay içinde müracaat hususunda rüçhan hakkını haizdirler.

Şu kadar ki, markanın konduğu emtia serginin resmî açılışı tarihinden evvel sergi yerine görünür şekilde konulmuşsa bu hallerde müddet emtianın, sergi yerine konulduğu tarihten itibaren başlar.

20 nci maddenin 2 nci ve 3 ncü fıkraları hükümleri kıyas yolu ile tatbik olunur.

Bu maddenin birinci fıkrasında yazılı sergilerden Türkiye'de açılacak olanların idareleri, malul ve mahsullerini sergide gösterenlere, teşhir ettikleri markanın konulduğu emtianın çeşidi ile bu emtianın sergiye görünür şekilde konulduğu tarihi ve resmî açılış tarihini gösterir bir belge verir ve markanın tasdikli bir örneğini bu belgeye eklerler.

Yabancı memleketlerde teşhir edilen emtiaya ait markaların rüçhan hakkından istifade etmesi için, serginin açıldığı memleketin yetkili merciinden alınacak yukardaki fıkrada yazılı hususları ihtiva eden bir belgenin ibrazı şarttır.

Türkiye'de açılan sergilerde teşhir olunan emtianın, tescil edilmiş bir markaya dayanılarak teşhirine ve sergiyi mütaakıp memleketine iadesine mâni olunamaz.

Bir sergide gösterilmiş aynı emtia üzerine konulan aynı veya benzeri marka hakkında birden fazla tescil talebinde bulunulmuş ise bu emtiayı sergiye ilk koyan kimse ve emtianın sergiye aynı zamanda konulması ve teşhir olunması halinde ilk tescil talebinde bulunan kimse rüçhan hakkını haizdir.

C) *Müracaat şekli*

MADDE 22. — 20 ve 21 nci maddelerde yazılı rüçhan hakkına dayanılarak yapılan tescil taleplerinin yönetmeliğinde gösterilen şekilde olması şarttır.

D) *Hususi anlaşmalara ve mütekabiliyet esaslarına dayanan rüçhan hakları itibariyle*

MADDE 23. — 8 nci maddenin (b) ve (c) bendlerinde yazılı devletlerin mensubu gerçek ve tüzel kişilere ait rüçhan haklarına dayanan tescil talepleri, bu husustaki anlaşma hükümleri veya mütekabiliyet esasları dâhilinde muameleye tabi tutulur.

İKİNCİ KISIM

Tescil işleri

I - Müracaat

A) Yeri ve tarihi

MADDE 24. — Bir markayı tescil ettirmek isteyen kimse Sanayi Bakanlığına müracaat eder. Müracaat tarihi, bu müracaat mukabilinde Sanayi Bakanlığınca verilecek belgedeki gün, saat ve dakikadır.

Alâkalının posta vasıtasıyla veya o yerin en büyük mülkiye âmiri kanalı ile müracaat etmesi halinde, bu müracaatlar ikinci fıkrada yazılı esaslara göre Bakanlığa geliş tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

Bu takdirde geliş tarihinin gününü saat ve dakikasını ihtiva eden belge müracaat sahibine posta ile gönderilir.

B) Şekli

MADDE 25. — Bir markanın tescili için yapılacak müracaata marka sahibinin, varsa kanunî mümessilinin veya vekilinin adı, soyadı, marka sahibinin tâbiyeti, ikametgâhı, yapmakta olduğu iş, iş adresi ve markanın kullanılacağı emtia yazılır ve marka sahibinin yaptığı işi gösteren belge, markanın örneği ve marka harcı makbuzu eklenir.

Yabancı memlekette tescil veya teşhir edilmiş markaya istinaden yapılan müracaatlarda, ayrıca yabancı memlekette tescil veya teşhire ait vesikalar, müracaatla ilgili olarak yabancı memleketlerden alınmış vesikalarla bunların tercümeleri de müracaata eklenir.

Her markanın tescili için ayrı müracaat şarttır.

C) Yönetmelik

MADDE 26. — Müracaat evrakının ve eklerinin nasıl ve ne miktarda olacağı ve bu kanunun tatbiki için lüzumlu sair hususlar ile belgeler yönetmelikte gösterilir.

D) Müracaatın tetkiki şartları

MADDE 27. — Müracaat dilekçesinin yönetmeliğe ekli örneğine uygun olarak tanzim edilememesi ve marka harc makbuzunun ve marka örneğinin müracaat dilekçesine eklenmesi halinde evrak muameleye konmaz.

Birlik markasına ve müşterek markaya ait müracaatlarda, birlik markalarında kuruluş tarafından hazırlanan teknik yönetmelik ve müşterek markalarda sözleşme, tescil müracaatı ile birlikte tevdi edilmediği takdirde, harc yatırılmış olsa dahi, bu işe ait evrak muameleye konulmuyarak iade olunur.

E) Müracaatın tetkiki

MADDE 28. — Müracaat evrak ve eklerinin bu kanun ve yönetmeliği hükümlerine uygun olup olmadığı Sanayi Bakanlığınca en çok bir ay içinde tetkik edilir.

Yapılan tetkik üzerine müracaatın bu kanunun 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11 ve 40 ncı maddeleri hükümlerine aykırı olduğu tesbit edilirse, müracaat mucip sebep gösterilerek reddedilir.

Müracaatta noksanlar bulunduğu tesbit edilirse, bu noksanların tamamlanması için müracaat sahibine üç aydan az olmamak üzere bir mehil verilir. Bu mehil zarfında bir mazerete müste-

nidolmaksızın noksanlar ikmal edilmediği takdirde son defaya mahsus olmak üzere bir aylık mehil daha verilir. Son mehil zarfında noksanlar ikmal edilmediği takdirde müracaat reddedilir.

Ret kararlarına karşı alâkalılar tarafından dâva açılabilir. Dâva üç ay zarfında karara bağlanır.

II - Markanın sicile geçirilmesi

MADDE 29. — Kanuna ve yönetmeliğe uygun görülen veya eksiklikleri tamamlanan müracaat, sicil defterine geçirilir ve müracaat sahibine bir «Marka tescil belgesi» verilir.

Sicil defterine, marka örneği, numarası, markanın üzerine konulacağı emtia, marka sahibinin ve varsa vekilinin adı, soyadı, tâbiyeti, ikametgâhı, marka sahibinin iş ve iş adresi ile müracaat tarihi, markaya ve marka haklarına taallük eden bütün değişiklikler ve yönetmelikte gösterilen sair hususlar geçirilir.

III Marka tescil belgesi

MADDE 30. — Marka tescil belgesi, başlığında «Türkiye Cumhuriyeti» ibaresini ve Ayyıldız havi, Sanayi Bakanlığı mührü ile tasdikli resmî bir belgedir. Bu belgeye marka sahibinin adı, soyadı, tâbiyeti, ikametgâhı, markanın kullanılacağı emtia ve markanın tescil tarihi yazılır ve marka örneği yapıştırılır.

Marka sahibine talebi halinde marka tescil belgesi örneği verilir.

IV - İlân

MADDE 31. — Markanın tescilini mütaakıp sicile geçirilen hususlar ve sonradan vukubulan değişiklikler, iki ayda bir çıkacak Resmî Sınai Mülkiyet gazetesinde ilân olunur.

V - Sicilin aleniyeti

MADDE 32. — Marka sicili alenîdir.

Talebedilmesi halinde marka sicil kaydının bir örneği verilir.

VI - Yenileme

MADDE 33. — Marka on yıllık himaye süresinin bitmesinden itibaren her defasında on yıllık müddet için yenilenebilir. Yenileme müracaat evrakının ve eklerinin nasıl ve ne miktarda ve nelerden ibaret olacağı yönetmelikte gösterilir. Müracaatta noksanlar bulunduğu takdirde 28 nci maddenin 3 nci fıkrasına göre işlem yapılır.

Marka hakkı sahibi, yenileme işlemi için marka himaye süresinin bitmesinden itibaren üç yıl içinde yenileme talebinde bulunabilir.

Yenileme, evvelki himaye süresinin bittiği tarihe raci olmak üzere hüküm ifade eder.

Rüçhan hakkına dayanan tescilli markaların yenilenmesinde menşee memlekette himaye edilip edilmediği hususu aranmaz.

VII - Markanın intikali, lisans ve markanın haczi

A) Ferdî markalar

1. Intikal ve lisans

MADDE 34. — Ferdî markalar miras yoluyla intikal eder.

Ferdî marka, kullanıldığı müesseseden müsta'il olarak ve hangi emtia için tescil edilmişse o emtianın tamamı veya bir kısmı için devir ve temlik edilebilir veya marka hakkının kullanılması için lisans verilebilir.

Devir ve lisans sözleşmesinin noterlikçe tanzim edilmiş olması şarttır.

Lisans sözleşmesinde, markanın kullanılacağı süre, kullanma şekil ve şartları, lisans bedeli ve markanın kullanılacağı emtianın gösterilmesi mecburidir.

Devir ve lisans, marka sicil kaydına tescil tarihinden itibaren üçüncü şahıslara karşı hüküm ifade eder.

2. Haciz

MADDE 35. — Borçlu olan ferdî marka sahibi borcunu karşılayacak başka varlığı bulunduğunu ispat etmedikçe, bu marka, kullanıldığı müesseseden ayrı olarak haczedilebilir.

3 ncü şahıslar lehine önceden doğmuş olan haklar saklıdır.

B) Müşterek markalarda ve birlik markalarında

MADDE 36. — Müşterek markalar ve birlik markaları devir ve temlik edilemez, lisans mevzuu olamaz ve haczedilemez.

Sözleşmeye dâhil kişilerin müşterek markayı kullanma hakkı, sözleşmede aksine hüküm bulunmadığı takdirde miras yoluyla intikal eder.

VIII - Markanın eşya adı haline gelmesine karşı himaye

MADDE 37. — Bu kanunla tescil edilmiş markaların sahiplerine tanınan haklar, o markaların sonradan halk tarafından eşya adı haline getirilmesi halinde de, sâkıt olamaz ve hak sahipleri, markalarının başkaları tarafından kullanılmasına karşı itiraz ve dâva hakkını haizdir. Dâvalı taraf o markanın eşya adı haline geldiği def'ini dermeyan edemez.

IX - Kaydın terkin

A) Sebepleri

1. Feragat

MADDE 38. — Marka sahibi markasını kullanmaktan feragat ettiğini yazı ile bildirdiği takdirde markası, marka sicilinden terkin olunur ve keyfiyet Resmî Sınai Mülkiyet gazetesinde ilân edilir.

Marka birden çok emtia için tescil edilmiş ise yukarıdaki esas dâhilinde, bu emtiadan bir kısmı için de feragat edilebilir.

Yukarıdaki fıkralara göre terkin istenen marka üzerinde bir lisans hakkı tescil olunmuşsa terkin muamelesi marka ve lisans hakları sahiplerinin müşterek talepleri üzerine yapılır.

2. Hükümle terkin

MADDE 39. — Markanın 50 nci maddeye göre terkin hakkındaki kararların Sanayi Bakanlığına tebliği üzerine tescil kaydı terkin ve keyfiyet Resmî Sınai Mülkiyet gazetesinde ilân olunur.

3. Re'sen terkin

MADDE 40. — Marka himaye süresinin bitmesinden itibaren üç yıl içinde yenileme talebinde bulunulmıyan markaya ait sicil kaydı terkin olunur ve keyfiyet Resmî Sınai Mülkiyet gazetesinde ilân edilir.

B) Tescil ve kullanma yasağı

MADDE 41. — Sicil kaydı terkin edilen marka, terkin tarihinden itibaren üç yıl geçmedikçe aynı emtia için kullanılamıyacağı gibi başkasının adına tescil de edilemez.

Markanın birbirini takibeden üç yıl içinde muhik bir sebebolmaksızın gereği gibi kullanılması sebebiyle iptali halinde yukarıki fıkra hükmü uygulanmaz.

X - Çeşitli hükümler

A) Vekil

MADDE 42. — Türkiye'de ikametgâhı olmayanlar, markalarını tescil ettirmek ve tescille meydana gelen haklarını kullanabilmek için Türkiye'de ikametgâhı olan bir vekil tâyin etmek mecburiyetindedirler.

Avukatlık Kanunu hükümleri mahfuz olmak şartıyla, vekil, müvekkilini bu kanun hükümlerine göre cereyan eden idari işlemlerde temsil etmeye yetkilidir.

İdare tarafından vekile yapılan tebliğler asıla yapılmış sayılır.

B) Çeşitli masraflar

MADDE 43. — Resmî Sınai Mülkiyet Gazetesinin, verilecek marka sicil örneğinin ve marka tescil belgesi örneğinin bedeli yönetmelikte gösterilir. Resmî Sınai Mülkiyet Gazetesinin basımı işinin ihalesinde 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve ihale Kanununun pazarlık usulüne mütaallik hükümleri uygulanır. Marka sicil örneğinin bedelinin tâyininde yazma, çizme, fotokopi ve sair masrafları Sanayi Bakanlığınca hazırlanacak tarifede gösterilir.

Gerek bu masraflar ve gerek ilân ve saire masrafları peşin olarak malsandığına yatırılır ve alınacak makbuz Sanayi Bakanlığına tevdi edilir.

ilân masrafları;

- a) Markanın tescili ve yenilenmesi hallerinde müracaat sahibinden,
 - b) Markanın intikali ve marka üzerinde lisans hakkı verilmesi hallerinde marka veya lisans hakkını iktisabedenden,
 - c) Feragate dayanan terkinlerde feragat edenden,
 - d) Hükümle yapılan terkinlerde dâvacıdan,
 - e) Haciz sureti ile intikalde ihalede satınalandan,
- Peşin alınır.

C) Birlik markalarına ait hükümler

1. Teknik yönetmelik, birlik markasının konulması

MADDE 44. — Birlik markasına ait teknik yönetmelikte bu markanın sicilde yazılı sahibi tarafından âmmeye karşı taahhüdedilen ve mamul veya mahsullerin cinsi, nevi ve sairesine mütaallik hususların nelerden ibaret bulunduğu, mamul veya mahsullerin hangi vasıflarda olacağı, bu vasıfların tam olarak mevcudiyetinin kuruluş tarafından nasıl kontrol edileceği, bu hükümlere riayet edilmemesi halinde o mamul veya mahsulleri imâl ve istihsâl edenlere tatbik olunacak müeyyideler dercedilir.

Teknik yönetmelikte yapılacak her türlü değişikliklerin tescil merciine tevdi olunması şarttır.

Teknik yönetmeliğe göre yapılacak kontrolden sonra markanın mamul veya mahsullere konulması birlik markasının sahibi olan kuruluş tarafından yapılır.

2. Dâvaya katılma

MADDE 45. — Birlik markasının sahibi olan kuruluş tarafından açılacak dâvalara kuruluşa dâhil üyeler katılabilir.

D) Hizmet markaları

MADDE 46. — Hizmet markaları bu kanun hükümlerine tabi değildir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Hukuk ve ceza dâvaları

I - Tecavüz halleri

MADDE 47. — Aşağıda yazılı haller bu kanuna göre tescil edilmiş olan markalardan faydalanma hakkına tecavüz sayılır :

a) Hak sahiplerinden gayri kişiler tarafından markaların veya benzerlerinin kullanılması,

Başkasına ait tescilli bir markanın biçim, mânâ veya bunlardan birisi itibariyle eşini veya ebat yahut renk itibariyle veyahut dikkatle bakılmadıkça farkına varılmıyacak kadar cüzi surette değiştirilmiş şeklini kullanan kimse bu markayı aynen kullanmış sayılır.

Başkasına ait tescilli bir markaya, toplu olarak bıraktığı umumi intiba itibariyle ilk bakışta kolayca tefrik edilemeyecek şekilde benziyen ve bu suretle iltibasa sebebiyet verecek bir markayı kullanan kimse o markanın benzerini kullanmış sayılır.

b) Hak sahibinden gayri kişiler tarafından haksız olarak kullanılan markaları taşıyan emtia'nın satışa arz edilmesi, satılması, dağıtılması, memlekete sokulması veya memleketten çıkarılması.

c) Yukardaki bendlerde yazılı fiillere iştirak edilmesi.

II - Hukuk dâvaları

A) Tazminat

MADDE 48. — Kasten, ihmâl, tesciyyüp veya tedbirsizlikle 47 nci maddede yazılı fiilleri işlemek suretiyle marka sahibine zarar veren kimse o zararı tazmin ile mükelleftir.

B) Tecavüzün ref'i ve men'i

MADDE 49. — Hakları 47 nci maddede yazılı surette tecavüze uğrıyan kimse tecavüz edene karşı tecavüzün ref'ini ve men'ini dâva edebilir. Hakları tecavüz tehlikesine mâruz kalan kimse muhtemel tecavüzün önlenmesini de dâva edebilir.

Tecavüz hizmetlerini ifa ettikleri sırada, bir müessesenin müdürü veya temsilcisi, yahut hizmetlileri tarafından yapılmış ise, müessese sahibi hakkında dâva açılabilir. Bu maddeye göre açılacak dâvalarda tecavüzünün men'i, ref'i veya önlenmesi istenen kişilerin yahut müessese sahibinin kusuru aranmaz.

C) Marka kaydının hükümle terkini

MADDE 50. — Aşağıdaki hallerde Sanayi Bakanlığı veya her alâkalı kişi markaya ait sicil kaydının terkinini mahkemeden talebedebilir:

a) Marka sahiplerinin, birbirini takibeden üç yıl içinde markalarını muhik sebebolsuzun gereği gibi kullanmadıkları veya markalar aynen kullanılmadığı yahut birlik markası sahibi müraaatına ekli olarak tevdi etmiş olduğu teknik yönetmeliğe riayet etmediği takdirde,

b) Markanın devrinin halkın anlatılmasına yol açması halinde.

*III - Ceza dâvaları**A) Uygulanacak cezalar*

MADDE 51. — a) Bu kanunun 3 nci maddesinin son fıkrasına aykırı hareket edenler ile, bir markayı tescil edilmiş olduğu şekilden gayri şekilde kötü niyetle kullananlar, 3 aydan 1 seneye kadar hapis ve 1 000 liradan 10 000 liraya kadar ağır para cezasıyla cezalandırılırlar.

b) Başkası adına tescil edilmiş bir markanın aynı veya benzerlerini kullananlar veya hak sahibinden gayri kimse tarafından haksız olarak kullanılan markaları taşıyan emtiayı bilerek satışa arz edenler, satanlar, dağıtanlar, memlekete sokanlar veya memleketten çıkaranlar ve bu fiillere iştirâk edenler 8 aydan 2 seneye kadar hapis ve 5 000 liradan 50 000 liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

(b) bendinde yazılı cezalara çarptırılan kimselerin varsa işyerlerinin 1 yıl müddetle kapatılmasına ve aynı müddet ticaret ve sanattan menlerine hükmolunur.

Bu maddede yazılı fiillerin dikkatsizlik veya ihmâl, yahut tedbirsizlikle işlenmiş olduğu anlaşıldığı takdirde fail yalnız para cezasıyla cezalandırılır.

Tekerrür halinde yukarda yazılı cezaların iki katı hükmolunur.

B) Fiile iştirak

MADDE 52. — Bu kanunun 51 nci maddesinde sayılan suçlar hizmetlerini ifa ettikleri sırada, bir müessesenin hizmetlileri tarafından işlenmiş ise suçun işlendiğini bilen müessese sahibi veya hangi nam ve sıfatla olursa olsun müesseseyi fiilen idare edenler fiile iştirak etmiş sayılırlar.

C) Müsadere

MADDE 53. — 51 nci maddenin (b) bendi hükümlerine göre haksız olarak kullanıldığı tesbit olunan markayı taşıyan emtia, etiket, zarf, mahfaza, ticari evrak gibi vasıtalarla bu markaların imal ve vaz'ında kullanılan mühür, soğuk damga, klişe gibi alet ve edevatın müsadereğine karar verilir.

Beraet halinde de aynı hükümler tatbik olunur.

DÖRDÜNCÜ KISIM**Son hükümler***I - Kaldırılan hükümler*

MADDE 54. — 28 Nisan 1304 tarihli Alîmeti Farika Nizamnamesi ile ek ve tadilleri kaldırılmıştır.

II - İntikal hükmü

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte muamelesi tamamlanmış olan müracaatlar hakkında müracaat tarihindeki mevuzat hükümleri uygulanır.

III - Yürürlük

MADDE 55. — Bu kanun, yayımı tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

IV - Kanunun yürütülmesi

MADDE 56. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

9 Mart 1965

		Millet Meclisi	Cumhuriyet Senatosu
Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası	: 8.3.1965	2/160	2/140
Bu kanunun yayımının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası	: 9.3.1965	4/58	

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların Cilt, Birleşim ve Sayfa numaraları :

Millet Meclisi Tutanak Dergisi	C. Senatosu Tutanak Dergisi	Millet Meclisi Tutanak Dergisi
Cilt Birleşim Sayfa	Cilt Birleşim Sayfa	Cilt Birleşim Sayfa
3 60 750	21 86 433	35 43 62
23 5 61	23 23 97	36 65 493
31 121 585:611	24 142:144,159:160	37 68 124:134
	25 177:182,193:232	
	26 243:251,259:280	

Millet Meclisi 526 ve 526 ya ek S. Sayılı basma yazılar Millet Meclisi 51 ve 68 nci Birleşim Tutanak dergilerine, Cumhuriyet Senatosu 525 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosu 24 nci Birleşim Tutanak dergisine bağlıdır.

Bu kanunu görüşen komisyonlar : Millet Meclisi Sanayi ve Adalet komisyonları ile Cumhuriyet Senatosu Mali ve İktisadi İşler ve Anayasa ve Adalet komisyonları.